

BUDAPESTI MŰSZAKI ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM

Előterjesztő neve és beosztása: Dr. Mándoki Péter dékán
Szervezeti egység: Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar

E L Ő T E R J E S Z T É S

**A Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Kar Tanácsának
2026. február 2-i ülésére**

Az előterjesztés címe

**Javaslat Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetés adományozására
Dr. Varga István részére**

Az előterjesztést véleményezte (véleményezésen van)*:

Gazdasági Bizottság
Oktatási Bizottság
Tudományos Bizottság

Budapest, 2026. január 28.

** a megfelelő aláhúzendó*

I.

AZ ELŐTERJESZTÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A) AZ ELŐTERJESZTÉS SZAKMAI INDOKAI, ELŐZMÉNYEI, SAJÁTOSÁGAI

Varga István okleveles közlekedésmérnöként végzett 1998-ban, kiváló minősítéssel a BME Közlekedésmérnöki Karán (KJK). A doktori (PhD) fokozatát 2007-ben szerezte közlekedéstudomány területen (summa cum laude), majd 2020-ban MTA Doktora címet szerzett. Angol nyelvből középfokú állami nyelvvizsgával, német nyelvből alapfokú állami nyelvvizsgával rendelkezik.

Már a graduális képzése során bekapcsolódott a „Közúti közlekedési automatika” című tárgy oktatási munkáiba a BME Közlekedésmérnöki Karán. Először csak laborokat tartott, majd az egyetem elvégzése után külső előadóként gyakorlatokat vezetett. Az oktatói munkája mellett több segédletet is kidolgozott, és meghatározó részt vállalt akkor kialakuló közutas labor kiépítésében. 1997 óta több oktatásfejlesztési munkában vett részt, elsősorban a „Közúti közlekedési automatika” és a „Közúti irányító és kommunikációs rendszerek című tárgyakhoz” dolgozott ki oktatási anyagokat tematikákat. 2006-tól lett a „Közúti közlekedési automatika” tárgy felelőse és előadója., amikor is kidolgoztam a tárgy új tematikáját és segédleteit, a bolognai típusú alapképzésre történő áttérés során. 2006-tól irányította a „Jármű-irányítástechnikai és közúti közlekedésautomatikai laboratóriumban” majd később a „Közúti forgalomirányítási laboratóriumban” (BME Traffic Lab <https://traffic.bme.hu/>) a folyó oktatási és kutatási munkákat, ennek keretében több laborfejlesztést hajtott végre. 2008-tól előadója és tárgyfelelőse további alaptárgyaknak a közlekedésmérnöki képzésben, mind a Bsc, mind az Msc szinten. A hallgatók oktatói minőségén rendre a legjobb kari oktatók között van, a 2012/13/1 félévben az egyetemi összesített OHV listában az első helyezést ért el. A KJK 2016-ban, 2020-ban lezajlott és most 2024-ben éppen folyó nagyszabású oktatási átalakítást már dékánként irányította, megszervezte egy új Msc szak létesítését és indítását, majd mind a négy mesterszakon és a doktori képzésben az angol nyelvű kurzusok indítását is.

A tudományos munkája alapvetően a közúti közlekedési folyamatok modellezése és irányítása témakörre fókuszál. A közúti járműforgalom irányítása területén kutatásai mind az autópálya forgalomirányítás, mind a városi forgalom irányítási problémákra kiterjednek. Kutatómunkája többek között olyan szabályozási eljárásokat dolgozott ki, amelyek több csomópontból álló hálózatokban valamennyi kereszteződés jelzőlámpáinak szabályozását összehangoltan, forgalomtól függően végzik el. Az általa létrehozott laboratórium Magyarországon iskolateremtő ezen a szakterületen, nemcsak a tudományos világban, hanem a hazai közlekedésirányításban is elismert szakértő. Legfontosabb eredményei a közlekedési paraméterek mérése és becslése, valamint az új, hatékony irányítási stratégiák és algoritmusok kidolgozása területén keletkeztek. Munkáját több mint 130 külföldi és hazai publikációban tette közzé közöttük három könyvben, amely hazánkban egyedülálló módon foglalja össze a közúti járműforgalom becslésével és irányításával kapcsolatos eredményeket. Munkája során keletkezett újszerű módszerek közül többnek a gyakorlati használhatósága is releváns ezek közül 2 szabadalom is született.

2012-től egy ciklus megszakítással közel 13 éven keresztül látja el a dékáni vezetői megbízatást a BME Közlekedésmérnöki és Járműmérnöki Karán. A dékáni megbízatás előtt 2010-ben vezetője volt a BME kutatóegyetemi programjának a JKL terület alprojekt vezetőjeként. Korábban 2012-ig az MTA SZTAKI-ban tudományos főmunkatársként a Biztonságkritikus Rendszerek Kutatócsoportot vezette, amely fő feladata a Paksi Atomerőmű irányítástechnikai rekonstrukciójával kapcsolatos projektek végrehajtása és az ehhez kötődő tudományos munka koordinálása volt.

Az MTA SZTAKI Intézeti ifjúsági díjat 2 alkalommal (1999, 2004), az Intézeti díjat 8 alkalommal (1999, 2003, 2004, 2006, 2008, 2010, 2011, 2021), az MTA Akadémiai Ifjúsági Díjat 2007-ben kapta meg. A KTE Irodalmi Díjat 2 alkalommal (2015, 2017), az év kiemelkedő fiatal műszaki alkotója díj különdíját 2001-ben nyerte el. A Magyar Mérnökakadémia Michelberger Mesterdíját 2022-ben a BME KJK Kari ifjúságért díját 2025-ben vehette át.

Dr. Varga István munkásságát Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetéssel kívánjuk elismerni, ezért jelen előterjesztéssel erre a kitüntetésre terjesztjük fel.

B) AZ ELŐTERJESZTÉS FŐ CÉLKITŰZÉSEI

Dr. Varga István munkásságának elismerése.

C) KOORDINÁCIÓ EREDMÉNYE

-

D) VÁRHATÓ HATÁSOK

-

E) VÁRHATÓ KÖLTSÉGGIHATÁSOK

-

F) KAPCSOLÓDÁS MÁS ELŐTERJESZTÉSHEZ, SZAKMAI ANYAGHOZ

-

II.

HATÁROZATI JAVASLAT

A Kari Tanács úgy dönt, hogy támogatja Dr. Varga István részére a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetésről szóló előterjesztést.

Felelős/ök: Dr. Mándoki Péter

Határidők: Egyetemi Kitüntetési Bizottság: 2026. február 6., Szenátus: 2026. február 23.

Kérem a Kari Tanácsot, hogy az előterjesztett határozati javaslatot fogadja el.

Budapest, 2026. január 28.

Dr. Mándoki Péter
dékán